Ročník 8
Číslo 3
September 2026

LEVÁRSKE noviny

Noviny obce Veľké Leváre

Foto – Obec Veľké Leváre

Skladali ste niekedy puzzle? Na prvý pohľad kôpka nesúrodých dielov, ktoré nemôžu spolu dávať zmysel. Ale ak sa každý dielik umiestni na to správne miesto, vznikne ucelený obraz, krásny a jednoliaty. Je však potrebné, aby každý kúsok bol umiestnený presne na svojom mieste. My ľudia sme vlastne tiež ako dieliky skladačky, ktorá sa nazýva svet. Každá ľudská bytosť má iný „tvar", máme svoje jedinečné charakterové vlastnosti, kladné aj záporné vlastnosti, ktoré nás definujú. Ale všetci máme vo svete svoje miesto, svoj priestor v krásnom, farebnom obraze. Niekedy sa stane, že síce na prvý pohľad do obrazu zapasujeme, ale pri dôkladnejšom preskúmaní zistíme, že tam nezapadáme. Tvar možno sedí, veď sme sa tam zmestili, ale nesedia farby či línie. V živote človeka je to niekedy presne tak isto. Chceme naplniť očakávania, alebo máme pocit, že tak „sa to patrí". Žijeme v prostredí, kde síce na prvý pohľad možno nevyčnievame, ale nie sme tam spokojní a už vôbec nie šťastní. Robíme veci, s ktorými nie sme vnútorne stotožnení, nepovažujeme ich za správne, alebo nás len jednoducho nenapĺňajú. Ostávame vo vzťahu, ktorý nás ubíja, či v práci, ktorá nás nebaví, len tak, zo zvyku. Vyžaduje si veľkú dávku odvahy byť k sebe úprimný a na rovinu si povedať, že toto nie je život, aký si predstavujeme, že toto nie je „to miesto". A ešte väčšiu dávku odvahy si vyžaduje tento pohodlný plášť rutiny zo seba zhodiť a hľadať to miesto, kam „patríme". Táto cesta býva dlhá a tŕnistá, plná slepých uličiek, nesprávnych odbočiek, možno smútku a zúfalstva, že stále nie sme tam, kde by sme chceli byť. Ale niekedy je samotná cesta cieľom. Počas tejto púte stretávame rôznych ľudí, potýkame sa s rôznymi situáciami, ktoré nám dajú, ak už nič iné, tak aspoň skúsenosť a poučenie. Nikdy však neprestávajme hľadať. A ako hovorí britský hudobník John Lennon „Niekedy plynie život ako krásna melódia, niekedy ako ťažký boj, ale nikdy nezabúdaj, že je len jeden a je tvoj!" Každý ľudský život je krásny fragment, ktorý keď sa spojí s iným krásnym fragmentom, vznikne niečo nádherné. Vznikne svet. ■ *Veronika Bullová*

Prečítajte si

Začíname realizovať projekt nadstavby základnej školy
strana 5

Levárania putovali na Kahlenberg
strana 16

Obnovená socha sv. Vendelína
strana 12

Voľby do orgánov miestnej samosprávy

Voľby starostu a poslancov obecného zastupiteľstva sa konajú v sobotu 24. októbra 2026 od 7.00 do 20.00 hod.

Voľby starostu obce

Pre voľby starostu miestna volebná komisia zaregistrovala jedného kandidáta:
Richard NIMSCH, Ing., 46. r, starosta obce, nezávislý kandidát

Voľby poslancov obecného zastupiteľstva

Do obecného zastupiteľstva sa bude voliť jedenásť poslancov.

Pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva miestna volebná komisia zaregistrovala jedenásť kandidátov:
1. Ivan HOLLÝ, doc. Ing., PhD., 42 r., vysokoškolský pedagóg, nezávislý kandidát
2. Ján HÝLL, 65 r., koordinátor výluk na železnici, nezávislý kandidát
3. Boris CHYNORANSKÝ, MUDr., 54 r., lekár, nezávislý kandidát
4. Marek KALIVODA, 49 r., IT technik, nezávislý kandidát
5. Daniela KALIVODOVÁ, Ing., 50 r., zástupkyňa riaditeľa školy, nezávislá kandidátka
6. Jozef KOVARIK, JUDr., 40 r., riaditeľ CHKO, nezávislý kandidát
7. František KUJAN, 60 r., elektrotechnik, nezávislý kandidát
8. Robert PERNIČKA, Ing., 52 r., IT konzultant, nezávislý kandidát
9. Zuzana PUCHEROVÁ, Mgr., PhD., 50 r., pedagogička, nezávislá kandidátka
10. Silvia REPÁŇOVÁ, 48 r., referentka produkcie, nezávislá kandidátka
11. Jozef RICHVEIS, 64 r., stavebný zámočník, nezávislý kandidát

Voľby do orgánov samosprávnych krajov
Voľby župana BSK

Pre voľby župana Bratislavského samosprávneho kraja volebná komisia BSK zaregistrovala sedem kandidátov:
1. Juraj DROBA, Mgr., MBA, MA, 55 r., predseda samosprávneho kraja, Bratislava-Staré Mesto, Sloboda a solidarita, Progresívne Slovensko, Demokrati, Team Bratislava
2. Rastislav GAJARSKÝ, Mgr., MBA, 48 r., prednosta okresného úradu, Bratislava-Ružinov, Smer - sociálna demokracia, Hlas - sociálna demokracia, Slovenská národná strana
3. Ján CHALABALA, 62 r., výsluhový dôchodca, Modra, Komunistická strana Slovenska
4. Zuzana KRAJČOVIČOVÁ, RNDr., 39 r., konateľka, Bratislava-Staré Mesto, Právo na pravdu, Starostovia a nezávislí kandidáti
5. Ľudovít LÍŠKA, Mgr., 66 r., podnikateľ, Bratislava-Petržalka, Jednota Slovanov
6. Peter POLÁČEK, Ing., 58 r., forenzný špecialista pre prompty, Bratislava - Staré Mesto, Slovexit
7. Dávid STARUCH, Bc., MBA, 42 r., odborník v oblasti IT, dátový inžinier, Bratislava-Ružinov, nezávislý kandidát

Voľby poslanca BSK – volebný obvod č.XIII (Kostolište, Gajary, Malé Leváre, Veľké Leváre, Suchohrad, Záhorská Ves)

Pre voľby do zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja volebná komisia BSK zaregistrovala jedného kandidáta:
1. Richard NIMSCH, Ing., 46 r., starosta obce, Veľké Leváre, nezávislý kandidát ■

Leto sme v škole využili na stavebné práce v interiéri

Počas letných prázdnin sme realizovali maliarske práce tried, chodieb a sociálnych zariadení na prvom poschodí budovy školy. Vynovené triedy vybavené novými tabuľami, žalúziami, novými parapetami a LED osvetlením v prvý školský deň privítali piatakov.

Zároveň sme počas leta zrealizovali rekonštrukciu sociálnych zariadení a zázemia pre zamestnancov na prízemí. Nakoľko počas leta došlo v budove k poistnej udalosti – vytopeniu časti priestorov, bolo potrebné pokračovať v maliarskych prácach a to predovšetkým na chodbách a v administratívnych priestoroch. Pri tej príležitosti sme posilnili rozvody elektrickej energie a položili nové podlahové krytiny.

Foto – Ocú

Poslednou prázdninovou investíciou do vybavenia školy, ktorá bola ukončená na konci leta, bola inštalácia novej profesionálnej umývačky riadu v školskej kuchyni. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Zaujímavá volebná situácia vo Veľkých Levároch

Voľby do orgánov miestnej samosprávy a do orgánov samosprávnych krajov vo Veľkých Levároch sprevádza zaujímavá situácia. Na starostu obce kandiduje len jeden kandidát, súčasný starosta. Zároveň na post jedenástich poslancov kandiduje presne jedenásť kandidátov. Voľby starostu obce a poslancov sú vo Veľkých Levároch prakticky rozhodnuté už 60 dní pred voľbami.

K tejto zaujímavosti sa pridala ďalšia volebná kuriozita. Na post poslanca zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja za volebný obvod č.XIII (Kostolište, Gajary, Malé Leváre, Veľké Leváre, Suchohrad, Záhorská Ves) kandiduje tiež len jeden kandidát, a to starosta obce Veľké Leváre Ing. Richard Nimsch. Preto aj výsledok volieb do zastupiteľstva BSK za volebný obvod č. XIII je známy ešte pred voľbami.

Napriek tomuto jednoznačnému výsledku vás povzbudzujeme, aby ste prišli voliť. Vo voľbách na župana BSK kandiduje až 7 kandidátov a potrebné je zvoliť jedného. ■

-red-

V júli pokračovalo čistenie kanála prepájajúceho mlynský náhon a Abród

Aj tento rok pokračovalo čistenie kanála, ktorý je vedený katastrom obce od mlynského náhonu Rudava, križujúc cyklochodník a Závodskú ulicu smerom do Abródu.

Kanál slúži na jednej strane na odvodňovanie nižšie položených pozemkov, na ktoré steká dažďová voda z obce počas dažďov, taktiež však plní úlohu životodarnej tepny, ktorá vďaka prepojeniu s mlynským náhonom distribuuje vodu cez levársky chotár smerom do Abródu a pomáha rastu okolitej zelene a poskytuje vodu voľne žijúcej zveri.

Kanál bol po dlhých rokoch zanesený. Obec ho postupne po etapách prečisťuje. Tento rok bol od nánosov vyčistený úsek v lokalite Pasoviská. ■

-red-

Foto – Ocú

Poďakovanie občana obecnej polícii za záchranu ľudského života

Starosta obce obdržal začiatkom septembra písomné poďakovanie občana obecnej polícii za záchranu života s prosbou o zverejnenie v Levárskych novinách. List v anonymizovanej podobe zverejňujeme:

Vec
Oficiálne poďakovanie Obecnej polícii Veľké Leváre za záchranu ľudského života

Vážený pán starosta,
obraciam sa na Vás a na Obecný úrad s hlbokou vďakou v srdci a s prosbou, aby bolo toto moje poďakovanie tlmočené celému zastupiteľstvu a predovšetkým príslušníkom našej obecnej polície, konkrétne zasahujúcim policajtom pánovi Banskému a pánovi Eglovi.

Chcem sa touto cestou oficiálne a čo najúprimnejšie poďakovať našej obecnej polícii za ich nesmierne rýchly, profesionálny a ľudský zásah pri hľadaní môjho nezvestného brata v máji 2026. Môj brat sa ocitol v ťažkej životnej situácii a hrozilo, že si siahne na život. V momente, kedy išlo o každú sekundu, preukázala naša obecná polícia obrovskú pohotovosť. Vďaka ich okamžitému nasadeniu a skvelej práci ho našli včas a zachránili mu to najcennejšie – ľudský život. K tomuto poďakovaniu sa z celého srdca pripája aj môj brat, ktorý im nesmierne ďakuje za dar druhého života a za šancu, ktorú vďaka ich pohotovému zásahu dostal.

Tento moment pre mňa a moju rodinu znamenal všetko. Ukázal mi však aj niečo, čo by malo byť v povedomí nás všetkých. Obecná polícia nie je len poriadkovým orgánom, ale je skutočnou oporou pre občanov v tých najtemnejších chvíľach. Ich prítomnosť, akcieschopnosť a znalosť miestneho prostredia sú pre bezpečnosť a fungovanie našej obce absolútne kľúčové a nenahraditeľné.

Niekedy berieme prácu polície ako samozrejmosť, no v situáciách, kedy ide o život, si uvedomíme ich skutočnú hodnotu. Som nesmierne vďačná, že v našej obci máme takýchto obetavých a profesionálnych ľudí. Pán starosta, verím, že na prácu našej obecnej polície môžete byť právom hrdý tak, ako som v tejto chvíli hrdá a vďačná ja. Prosím Vás o odovzdanie tohto poďakovania priamo zasahujúcim policajtom. Zároveň by som Vás chcela požiadať, aby ste v rámci svojich kompetencií zvážili udelenie mimoriadnej finančnej alebo vecnej odmeny pre týchto príslušníkov, nakoľko ich nadštandardné nasadenie si takéto uznanie plne zaslúži.

Zároveň by som Vás chcela veľmi pekne poprosiť, aby bolo toto poďakovanie uverejnené aj v našich miestnych obecných novinách. Veľmi mi záleží na tom, aby sa o tomto ich veľkom čine dozvedela celá naša verejnosť a aby obyvatelia vedeli, akých hrdinov v obci máme. Majú našu doživotnú úctu.

S úctou a vďakou ■

Občianka obce

Výsledky referenda konaného 04. 07. 2026 pre obec Veľké Leváre

Počet zapísaných voličov: 3053
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili referenda: 427
Volebná účasť: 14,31 %
Počet odovzdaných lístkov: 437
Počet platných hlasovacích lístkov: 427

Výsledok hlasovania o konkrétnych referendových otázkach:

Otázka č. 1
„Súhlasíte so zrušením tzv. doživotnej renty, napríklad, pre Roberta Fica, ustanovenej v § 24a ods. 1 písm. b) zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v aktuálnom znení?“

ÁNO – 403 hlasov
NIE – 22 hlasov

Otázka č. 2
„Súhlasíte s tým, aby boli obnovené Úrad špeciálnej prokuratúry a Národná kriminálna agentúra?“

ÁNO – 409 hlasov
NIE – 16 hlasov

Zrekonštruovali sme strechu nad pavilónom C zdravotného strediska

Po zateplení základnej školy, kultúrneho domu a obecného úradu začíname postupne realizovať opatrenia na zníženie spotreby energie aj na budove zdravotného strediska. Pri zdravotnom stredisku žiaľ aktuálne nemôžeme počítať s dotáciami štátu či fondov EÚ, nakoľko v ňom prebieha tzv. hospodárska činnosť – lekári, pošta, lekáreň a ostatné prevádzky vykonávajú v budove podnikateľskú činnosť. Preto akákoľvek investícia bude krytá len zdrojmi z obecného rozpočtu.

V prvej fáze sme zrekonštruovali strechu nad pavilónom C, teda nad lekárňou a klubom seniorov. Strecha je obnovená podľa projektovej dokumentácie zameranej na zníženie energetickej náročnosti budovy, teda že strecha sa okrem obnovy hydroizolácie aj zateplila.

Rekonštrukcia prinesie zníženie spotreby energií na vykurovanie a odstráni vady hydroizolácie, ktoré v čase silných zrážok spôsobovali zatekanie priestorov.

V obnove striech zvyšných pavilónov chceme pokračovať v priebehu budúceho roka.

Projektová dokumentácia samozrejme počíta aj so zateplením obvodových stien. Tie prídu na rad neskôr.

Práce nadväzujú na priebežnú modernizáciu objektu a zriadenie nových ambulancií. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Foto – Ocú

Betónové átrium základnej školy sa zazelená – pomôžu eurofondy

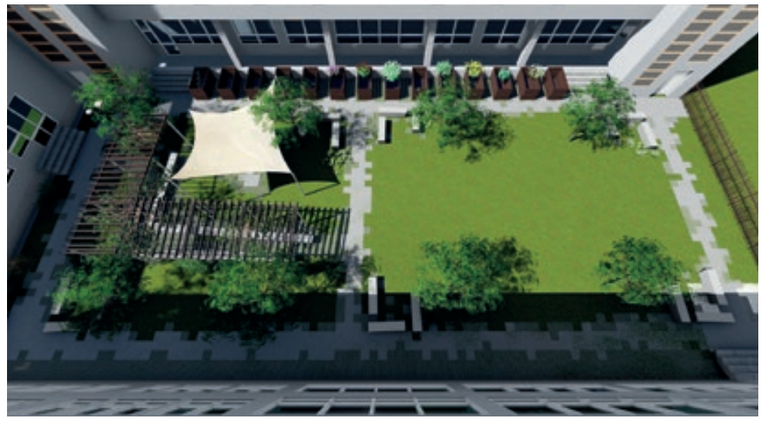

Foto – Ocú

Od roku 2020 disponujeme projektovou dokumentáciou na revitalizáciu centrálneho priestoru Základnej školy s materskou školou. Átrium školy je vyplnené betónom a betónovými prvkami a má pomerne ošumelý charakter.

Cieľom revitalizácie malo byť nahradenie betónových plôch priepustnými plochami, ktoré by vedeli zachytávať dažďovú vodu a zároveň aby sa podarilo vytvoriť priestor pre výučbu žiakov v exteriérovej učebni v zeleni.

Po rokoch snahy sa obci podarilo získať finančné prostriedky z fondov EÚ na realizáciu tohto zeleného projektu, ktorý by mal po už zrealizovanom zateplení školy dotvoriť priestor pre žiakov a skrášliť prostredie, v ktorom trávia päť dní v týždni. Zároveň má pomôcť pri zachytávaní vody a ochladzovaniu prostredia počas horúcich dní.

Búracie práce sa začnú realizovať v septembri a to buď v popoludňajších hodinách, alebo počas víkendov, aby sa zabránilo narúšaniu vyučovacieho procesu. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Na Pasoviskách bude nová cesta a chodníky

V lokalite Pasoviská aktuálne obec buduje novú cestu a chodníky pre peších. Cesta sa bude napájať na Závodskú ulicu a ukončená bude formou slepej ulice v srdci Pasovísk. Dĺžka asfaltových nových komunikácií je 380 m, chodníkov vybudujeme 370 m.

Z dôvodu veľkého rozsahu investície sa lokalita Pasoviská prepojí asfaltovou komunikáciou a chodníkom s Nádražnou ulicou na budúci rok.

V území, v ktorom sa nachádzajú všetky inžinierske siete – vodovod, kanalizácia a rozvody elektrickej energie, už prebieha výstavba prvých rodinných domov. Pozemky určené na výstavbu obec priebežne predávala formou verejnej obchodnej súťaže. ■ *-red-*

Fotografie – Ocú

Začala sa revitalizácia cesty III. triedy – Závodská ulica

V pondelok 14. septembra 2026 sa začali realizovať stavebné práce na obnove cesty III. triedy č. 1100 (Závodská ulica) v úseku od hlavnej križovatky vo Veľkých Leváročh v smere na obec Závod v celkovej dĺžke 1290 m.

V rámci rekonštrukcie, ktorá je realizovaná etapovito, je v intraviláne odfrézovaná pôvodná asfaltová vrstva o hrúbke 110 mm a bude nahradená novou skladbou.

V extraviláne bude využitá metóda recyklácie vozovky za studena. Odfrézovaných bude 50 mm asfaltových vrstiev a následne bude realizovaná recyklácia za studena v hrúbke 250 mm. Cieľom je dosiahnutie vylepšenia parametrov cestného telesa, najmä zvýšenie únosnosti podložia a jeho stabilizácia. Doprava bude niekoľko týždňov obmedzená a riadená dočasným dopravným značením, regulovčíkmi a semaformi. Prosíme o rešpektovanie dopravného značenia, zhovievavosť a trpezlivosť.

Foto – Ocú

Cestu III. triedy č. 1100 spravuje Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja, rekonštrukciu financuje Bratislavský samosprávny kraj. Stavebné práce by v prípade priaznivých podmienok mohli trvať asi mesiac. ■

-red-

Zrekonštruovali sme toalety na zdravotnom stredisku

Počas leta sme začali hĺbkovú rekonštrukciu sociálnych zariadení na zdravotnom stredisku v pavilóne B, v ktorom sa nachádza gynekologická, stomatologická a pediatrická ambulancia. Rekonštrukciu sa podarilo dokončiť v prvom septembrovom týždni.

Pavilón podstúpil počas uplynulých mesiacov postupnú rekonštrukciu interiéru, čím sme vytvorili podmienky pre vznik troch nových ambulancií – gynekologickej, pediatrickej a stomatologickej. Priestory získali praktický a moderný vzhľad.

Snaha o postupnú obnovu budovy zdravotného strediska nekončí. V postupnej obnove interiéru i exteriéru plánujeme pokračovať aj v nasledujúcich obdobiach. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Vizualizácia – M PRO s. r. o.

Začíname realizovať projekt nadstavby základnej školy

Pred rokom sme informovali verejnosť, že obec Veľké Leváre uzatvorila s Úradom vlády SR zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z fondov EÚ na projekt rozšírenia základnej školy. Do Veľkých Levár by na nadstavbu jestvujúcej budovy malo doraziť viac ako 2,6 mil. EUR z fondov EÚ.

Počas roka realizovala obec náročný proces verejného obstarávania na výber dodávateľa stavebných prác. Výsledok bol zaslaný na Úrad vlády, ktorý dal koncom augusta obci a realizácii projektu zelenú.

Po prípravných prácach by sa v októbri mala rozbehnúť samotná realizácia stavby, ktorá škole prinesie osem nových tried.

Navýšením kapacít obec včas reaguje na očakávaný rastúci počet žiakov súvisiaci s očakávanou výstavbou rodinných domov vo Veľkých i Malých Leváročh a s predpokladaným nárastom počtu detí.

Generálnym dodávateľom stavebných prác sa stala spoločnosť YUCON, s. r. o., ktorá má na zhotovenie diela 395 dní. Celkové náklady stavby by mali dosiahnuť takmer 2,8 mil. EUR. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Habánsky dvor ožil hodovým jarmokom

Každoročné Habánske hody sa vo Veľkých Leváročh nesú v znamení tradícií, hudby, remesiel a dobrej nálady. Ani tento rok to nebolo inak. V nedeľu 5. júla 2026 ožil Habánsky dvor bohatým programom, ktorý prilákal návštevníkov všetkých vekových kategórií. Počas celého dňa si mohli vychutnať atmosféru historického prostredia, ľudovú hudbu, vystúpenia šermiarov, sokoliarov, divadelníkov či množstvo sprievodných aktivít.

Po rannej svätej omši otvorila jarmok dychová hudba Malačané. Svojím vystúpením potešili návštevníkov aj členky speváckej skupiny Leváranky, ktoré prispeli k príjemnej hodovej atmosfére.

Do obdobia stredoveku sme sa následne preniesli spolu so Skupinou historického šermu Ursus. Šermiari nám predviedli ukážky historického šermu a priblížili atmosféru dávnych čias. Neskôr sa členovia skupiny predstavili aj v hudobnom zoskupení Musica Ursusica, v ktorom zahrali na rôzne dobové hudobné nástroje.

Ešte predtým, ako popoludňajší program prerušila búrka, sa návštevníkom predstavili aj „králi oblohy“ zo Sokoliarskeho dvora Astur. Ukážky sokoliarskeho umenia boli pútavým zážitkom pre deti aj dospelých a dravé vtáky si získali pozornosť všetkých prítomných.

Po dažďovej prestávke pokračoval program vystúpením Skupiny historického šermu Wagus, ktorá nám predviedla zaujímavú a pútavú divadelnú scénku. Členovia skupiny neskôr predviedli aj školu tanca a spolu s návštevníkmi si zatancovali priamo v daždi.

Počas celého dňa sa nad hlavami návštevníkov pomocou chodúľov týčili herci z Divadla na vysokej nohe. Svojimi kostýmami a vystupovaním pútali pozornosť najmä detí a neskôr sa predstavili aj so svojím divadelným predstavením Karavána.

Po dvoch rokoch sme sa napokon dočkali aj dlho očakávanej ohňovej šou v podaní SHŠ Wagus. V uplynulých rokoch bola totiž táto obľúbená súčasť programu pre daždivé počasie opakovane zrušená. Tentoraz však všetko vyšlo a návštevníci si mohli vychutnať pôsobivú večernú šou plnú ohňa, hudby a napätia.

O večernú zábavu a tanec sa postarala hudobná skupina Grafic, ktorá svojím vystúpením uzavrela pestrý program hodového dňa.

Súčasťou Habánskeho hodového jarmoku bol aj bohatý sprievodný program. Návštevníci si mohli pozrieť výstavu Emmy Anderlitschekovej na plote, v Habánskom múzeu si vypočuť prezentáciu s názvom Habáni na Slovensku a deti sa mohli zapojiť do rôznych tvorivých dielní. Nechýbali ani tradičné remeslá a samozrejme možnosť ochutnať tradičný habánsky koláč Grenzkoch.

Ďakujeme všetkým účinkujúcim, organizátorom, dobrovoľníkom, predajcom a návštevníkom, ktorí prispeli k vytvoreniu príjemnej atmosféry. Veríme, že ste si nedeľu v Habánskom dvore užili a odniesli ste si z nej množstvo pekných zážitkov a spomienok. Tešíme sa na vás o rok! ■

DoK

Fotografie – František Michálek

Detský letný tábor v Bartoške

OZ Na kopci aj tento rok pripravilo pre deti detský letný tábor, ktorý sa uskutočnil 13. – 17. 7. 2026 v Horskom hoteli Bartoška.

Deti boli počas týždňa rozdelené do šiestich tímov, v ktorých plnili rôzne úlohy a súťaže. Do mnohých aktivít sa zapojili aj animátori, vďaka čomu nechýbala dobrá nálada a smiech.

Pripravené súťaže boli ozaj rôznorodé, deti museli prekonať množstvo prekážok, pri ktorých dokázali nielen svoju šikovnosť, ale aj ochotu vzájomne spolupracovať s ostatnými kamarátmi. Veľmi pekné bolo sledovať, ako v tíme pomáhali staršie deti mladším.

Veľkým dobrodružstvom bola pre deti aj nočná hra, počas ktorej mali za úlohu prejsť určenú trasu tak, aby ich animátori v úlohe policajtov neodhalili. Všetci si pri tejto hre užili veľa zábavy, ale aj máličko adrenalínu. V posledný večer nechýbala ani tradičná diskotéka, na ktorej sa zabavili a vytancovali deti spolu s animátormi.

Prekvapujúcim spestrením pre všetkých bola návšteva televízneho štábu STVR, ktorý prišiel nakrútiť reportáž na tému používania telefónov deťmi počas tábora. Deti sa ochotne podelili o svoje názory a skúsenosti. Mali z toho obrovský zážitok a radosť.

Tohtoročný tábor priniesol deťom päť dní plných zábavy, športu, dobrodružstva, výziev, nových priateľstiev a určite aj množstvo nezabudnuteľných chvíľ. ■

Denný tábor Týždeň v pohybe

V auguste sa uskutočnil druhý turnus letného tábora s animátormi z OZ Na kopci. Denný tábor prebiehal od 3. do 7. augusta 2026.

Keďže prázdniny už boli v plnom prúde, potrebovali sme okrem svalov rozhýbať aj mozog. Náš táborový týždeň sme preto začali pondelkovou pokladovkou. Deti, rozdelené do skupín a vybavené len mapou, sa vydali na dobrodružnú cestu po našej obci. Indície hľadali na evanjelickom aj starom cintoríne, v Habánskom dvore, kláštore či kaštieli. Na konci dobrodružstva čakal na každého chutný obed a ako sladkú bodku si deti zasúťažili v pečení palaciniek.

Utorok patril plazom. Pán Juria z Monsterfish Asylum zo Stupavy je chovateľom netradičných domácich miláčikov. Na návštevu k nám priviezol korytnačky, hady, škorpióny, jašteričky a rôzne iné exotické tvory. Okrem toho, že sa deti dozvedeli viac o živote týchto terárijných zvierat, mohli si ich aj pohladiť, podržať a odfotiť sa s nimi. Bol to pre nich zážitok, na ktorý len tak nezabudnú.

V stredu sme sa vybrali na prvý výlet. Autobusom sme sa dopravili do Prietrže, kde sme navštívili papierničku Petrus, ktorá sa už dlhé roky venuje ručnej výrobe papiera. Najskôr sme si vypočuli, odkiaľ papier pochádza, aké druhy poznáme a z akých materiálov sa vyrába. Potom sme si priamo v praxi pozreli, ako sa papier vyrába, a na pamiatku si deti vyrobili aj svoj vlastný kvetinový papier. Výlet sme zakončili výstupom na hrad Branč, kde sme si dali obed.

Vo štvrtok sme navštívili zámocký park v Malackách. Tam už na nás čakala pani sprievodkyňa, ktorá nám porozprávala viac o histórii a živote v kaštieli. Keďže v kaštieli momentálne prebiehajú rekonštrukčné práce, prehliadka sa konala vonku a užili sme si tak príjemnú prechádzku po parku. Po obede si deti oddýchli pri športových hrách na futbalovom ihrisku v Levároch.

Tábor sme v piatok zakončili výletom do Farma Parku v Ľubine. V tejto kontaktnej ZOO deti rôzne zvieratá nielen videli, ale mohli ich aj nakŕmiť. Čakali na ne kozy, ovce, kravy a ďalšie domáce zvieratá, ale aj žirafy, lamy, daniele, poníky či somáriky. Po prehliadke sme si dali obed a potom už hurá domov!

Aj druhý turnus letného tábora sme si užili naplno. Deti si odniesli množstvo nových zážitkov, skúseností a veríme že aj krásnych spomienok na spoločný táborový týždeň.

OZ Na kopci s veľkou radosťou pripravilo ďalší letný aj denný tábor, ktoré sa už stali neodmysliteľnou súčasťou prázdnin mnohých levárskych detí, ale aj detí zo širšieho okolia. Pre animátorov je obrovskou radosťou aj to, že sa veľa detí do tábora opakovane vracia.

Už teraz sa tešíme na ďalší rok! ■

Za OZ Na kopci Anna Mária Richveisová a Dominika Kalivodová

Fotografie – Facebook OZ Na kopci

Výlet Archeopark Cífer-Pác

Výlet Trdelník u Havlíkú, Skalica

Fotografie – Ľudmila Rothackerová

Výlet Tarzánia Zlatnícka dolina

Foto – Ľudmila Rothackerová

Divadelné predstavenie Udatná posádka

Foto – Emília Tóthová

Obzretie za vydareným letom v Centre záujmových aktivít

Tohtoročný prázdninový program je nenávratne za nami, a aj my v Centre sme „prepli" na režim počas školského roka, čo znamená, že deťom sme k dispozícii každý deň od 13.00 hod. v čase po vyučovaní.

Centrum záujmových aktivít v spolupráci s občianskym združením Čisté srdce ponúklo aj tento rok deťom pestrý zážitkový program počas celých letných prázdnin. Každý pracovný deň v dopoludňajšom čase bol pre deti pripravený iný program.

V pondelok to bol Prípravníček pre budúcich prváčikov, v utorok počas letných prázdnin deti súťažili a kvízovali, v stredu kuchtili všakovaké dobroty v kuchynke Centra a štvrtky patrili tvorivým dielňam.

Prázdninové piatky ponúkli zážitkové workshopy a celodenné výlety. Deti si užili pohybový workshop s lektormi Pohybovne z Malaciek, tanec s lektorkami z tanečnej akadémie Saltatrix Academy, divadelné predstavenie Udatná posádka s Divadlom Žihadlom, skvelé výlety do Archeoparku Cífer-Pác a History Parku v Štefanovej, naučili sa piecť tradičný trdelník „U Havlíkú" v Skalici a zažili trochu adrenalínu na lanovej dráhe v Zlatníckej doline.

S prázdninami sme sa v centre rozlúčili spoločnou opekačkou, letným kinom a odovzdávaním cien deťom, ktoré k nám počas celého leta prichádzali na súťažné utorkové dopoludnia. Ani tento rok nechýbala na záver leta už tradičná bubnovačka s Rytmikou pod altánom.

Zážitkové piatky sme realizovali v rámci projektu Leto s centrom, ktorý finančne podporil Bratislavský samosprávny kraj.

Za poskytnutie priestorov na pohybový workshop ďakujeme základnej škole. Za zabezpečenie cien do súťaží pre deti, materiálu na tvorivé dielne a surovín na varenie s deťmi ďakujeme občianskemu združeniu Čisté srdce. Veľké poďakovanie patrí všetkým pracovníkom a dobrovoľníkom Centra záujmových aktivít a občianskeho združenia Čisté srdce. Ďakujeme, že ste s láskou venovali svoj čas a energiu deťom počas celých prázdnin pri aktivitách, programoch a výletoch v našom centre. Vaša obetavosť priniesla deťom nezabudnuteľné zážitky. ■

Zuzana Pucherová, koordinátorka CZA a OZ Čisté srdce

Bubnovačka s Rytmikou

Workshop s Pohybovňou Malacky

Fotografie – Zuzana Pucherová

Foto – Obec Veľké Leváre

Foto – archív OZ Na kopci

Hodové dni v Leváročh

September vo Veľkých Leváročh už tradične patrí hodovým slávnostiam. Ani tento rok tomu nebolo inak a návštevníci, domáci či cezpoľní, si mohli vychutnať pestrý program, ktorý sa realizoval počas dvoch septembrových víkendov. Organizátori jednotlivých akcií pripravili množstvo podujatí pre deti aj dospelých, ktoré ponúkli príležitosť spoznať históriu obce, navštíviť zaujímavé miesta a zároveň stráviť príjemný čas v spoločnosti rodiny, priateľov a susedov.

Čo všetko ste teda počas tohtoročných hodov mohli vidieť a zažiť?

Farský deň – prehliadka kostola a krýpt

Tohtoročné veľkolevárske hody sme započali v priestoroch Rímskokatolíckeho kostola vo Veľkých Leváročh. Práve tu sa 5. septembra 2026 uskutočnil Farský deň, ktorý pripravil návštevníkom netradičnú možnosť nahliadnuť do histórie a zákutí miestneho kostola.

Podujatie zorganizovalo OZ Na kopci v spolupráci s obcou Veľké Leváre a farnosťou Veľké Leváre. Počas komentovaných prehliadok mali návštevníci možnosť spoznať nielen hlavnú loď kostola, ale sprístupnené boli aj krypty, kostolné múzeum, knižnica a kaplnka. Jedným z najväčších lákadiel bola možnosť vystúpiť na kostolnú vežu. Po zdolaní schodov sa návštevníkom naskytol krásny pohľad na Veľké Leváre a ich okolie z vtáčej perspektívy.

Návštevníci sa po absolvovaní prehliadky presunuli do kostolnej záhrady, kde na nich čakalo príjemné posedenie a občerstvenie. Pripravená bola voňavá káva, osviežujúce pivo či kofola, palacinky a večer na nich čakala spoločná opekačka. Pre deti boli pripravené hry či tvorivé aktivity, herci z bábkového divadla ŠiBe im zahrali predstavenie Soľ nad zlato a spolu si pozreli aj večernú rozprávku, ktorá sa premietala na stenu kostola. Celkovo si podujatie prišlo užiť približne 150 návštevníkov.

OZ Na kopci srdečne ďakuje všetkým, ktorí si prišli spríjemniť prvý hodový víkend a podporili pripravený program svojou účasťou. Veľká vďaka patrí aj obci Veľké Leváre a farnosti Veľké Leváre za spoluprácu pri organizácii podujatia. Veríme, že sa pri ďalších podujatiach opäť stretneme v čo najväčšom počte a už teraz sa tešíme na budúci rok.

Súťaž vo varení guláša

Druhý hodový víkend sa niesol v súťaživej nálade. Veď čo by to boli za hody bez poriadneho kotlíkového guláša? V sobotu 12. septembra 2026 sa preto futbalový štadión vo Veľkých Leváročh začal postupne zapĺňať súťažiacimi tímami a všetkými návštevníkmi, ktorí prišli stráviť príjemný sobotný deň. Do súťaže sa tento rok zapojilo až štrnásť tímov, ktoré sa od rána naplno pustili do príprav.

O 11.00 hod. sa ihriskom začala šíriť vôňa čerstvo opečenej cibuľky a súťažiaci vybavení varechami sa naplno pustili do varenia. Kým sa guláše pomaly varili, o zábavu sa postaral pestrý sprievodný program. Zisťovali sme

Foto – archív OZ Na kopci

Fotografie – Valéria Michálková

napríklad, kto dokáže našúpať najdlhšiu zemiakovú šupku, kto má najpevnejšiu ruku pri držaní litra piva v jednej ruke a nechýbal ani hod zemiakom. O dobrú náladu počas celého dňa sa starala aj hudobná skupina Malackí fešáci, ktorá svojou muzikou roztancovala celé ihrisko.

Okrem gulášu sa návštevníci mohli tešiť aj na pečienky, langoše, palacinky či posedieť si pri dobrom pive a kofole. O 15.00 hod. zasadla laická aj odborná porota a po dlhom uvažovaní a porovnávaní chutí vyhodnotili prvé tri miesta. A ako to teda dopadlo?

Víťazi tohto ročníka:
1. miesto – STAŠKOVCI A DANO
2. miesto – BUFET U IGIHO
3. miesto – KVATRO TÍM

Víťazom srdečne gratulujeme a zároveň ďakujeme všetkým súťažným tímom, ktoré sa do varenia zapojili.

Po vyhodnotení súťaže nasledovalo losovanie tomboly, ktoré prinieslo ďalšie napätie a radosť z výhier. Po jeho skončení sa oficiálna časť programu pomaly premenila na voľnú zábavu. Večer už patril tancu a dobrej hudbe, o ktorú sa postaralo hudobné duo Miška a Blanka. Hodová sobota tak pokračovala až do ranných hodín v príjemnej a uvoľnenej atmosfére.

Poďakovanie patrí organizátorom, obci Veľké Leváre, kultúrnej komisii, obecným pracovníkom a všetkým dobrovoľníkom, ktorí svojou prácou, časom a ochotou prispeli k tomu, aby sa podujatie mohlo uskutočniť a aby si ho návštevníci mohli naplno užiť. Srdečná vďaka patrí aj všetkým návštevníkom, ktorí prišli podporiť súťažiace tímy, ochutnať guláš, zabaviť sa, zatancovať si a stráviť príjemný deň so svojimi blízkymi.

Víťazom ešte raz gratulujeme a ostatným tímom prajeme veľa šťastia pri ďalšom ročníku. Veríme, že o rok sa opäť stretneme v minimálne takom hojnom počte ako teraz.

Slávnostná svätá omša

Tak, ako sme tohtoročné Levárske hody symbolicky začali v kostole, tam sme ich aj slávnostne ukončili. Hody totiž nie sú len príležitosťou na zábavu, stretnutia a spoločné chvíle, ale majú predovšetkým svoje korene v histórii a tradícii. Ich podstatou je pripomenutie sviatku zasvätenia miestneho kostola a oslava jeho patrónky.

Oslavy preto vyvrcholili slávnostnou hodovou svätou omšou, ktorá sa konala v nedeľu 13. septembra 2026 v Rímskokatolíckom kostole Mena Panny Márie vo Veľkých Leváročh. Veriaci z obce i blízkeho okolia zaplnili lavice, aby spoločne oslávili patrónku chrámu a výročie jeho posviacky. ■

DoK

Foto – Valéria Michálková

Spojili nás knihy

Dobrá kniha je často začiatkom zaujímavého rozhovoru. Presvedčili sme sa o tom aj na poslednom predprázdninovom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo 10. júna v obecnej knižnici. Tentoraz sme pri knihách neboli sami. Naše pozvanie prijali aj knihomoli zo spriateleného Čitateľského klubu Kácečko z Moravského Svätého Jána.

Podvečer patril knihám, odporúčaniam a rozhovorom, ktoré by mohli pokračovať ešte dlho po zatvorení knižnice. Vymieňali sme si tipy na letné čítanie, objavovali nové tituly a užívali si príjemnú atmosféru v spoločnosti ľudí, ktorých baví čítať. Práve takéto stretnutia robia z čitateľského klubu niečo viac než len miesto na rozhovory o knihách. Po letnej prestávke sa na všetkých milovníkov kníh tešíme opäť v knižnici. Ak radi čítate, hľadáte inšpiráciu na nové knihy, alebo sa len chcete porozprávať o tom, čo vás zaujalo, pridajte sa k nám.

Najbližšie stretnutia

23. september
21. október
18. november
16. december

Vždy o 17.00 hod. v obecnej knižnici.
Radi privítame známe aj nové tváre. Možno práve na našom ďalšom stretnutí objavíte vašu budúcu najobľúbenejšiu knihu. ■

Adela Balgavá

Pozývame vás na podujatia v obci

Výstava Čriepky minulosti

Výstava Čriepky minulosti, ktorú organizuje ZŠ s MŠ v spolupráci s kultúrnou komisiou, bude pre návštevníkov otvorená od 12. do 17. novembra 2026 v kultúrnom dome.

Organizátori výstavy sa obracajú na občanov s prosbou o zapožičanie starých vecí z minulého storočia, akými sú hračky, rádiá, domáce spotrebiče a podobne. Môžu ich priniesť v stredu 11. novembra od 10.00 do 18.00 hod. 2026 do kultúrneho domu. Ďakujeme.

Posedenie so seniormi nad 70 rokov

V rámci mesiaca úcty k starším pozývame seniorov nad 70 rokov na posedenie do kultúrneho domu, 11. októbra 2026 o 15.00 hod.

Na srdci mi hraj

Pozývame na predstavenie Na srdci mi hraj do kultúrneho domu, dňa 8. novembra 2026 o 18.00 hod. Vstupné je 18 EUR. Lístky je možné zakúpiť cez www.nasrdcimihraj.sk alebo v kultúrnom dome vo Veľkých Leváročh.

Rozsvietenie 1. adventnej sviece

Pozývame všetkých občanov na slávnostné rozsvietenie 1. adventnej sviece v centre obce na križovatke v nedeľu 29. novembra 2026 o 17.00 hod.

Levársky advent

Pozývame občanov na podujatie Levársky advent dňa 5. decembra 2026 od 11.00 do 20.00 hod. na priestranstve pri kultúrnom dome. Pripravené budú stánky s občerstvením a kultúrny program. ■

ZuP

Obnovená socha sv. Vendelína alebo Keď k nám opäť prehovára levársky genius loci

Asi ste si všimli, že v našej obci máme zrestaurovanú sochu sv. Vendelína, ktorá je opäť na svojom mieste oproti „mešťanke". Obnova sochy musela byť, vzhľadom na mieru poškodenia, zverená odborníkovi. Ujal sa jej reštaurátor, ktorý pôsobí aj ako pedagóg na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde umenie reštaurovania odovzdáva nastupujúcej generácii reštaurátorov. O obnove sochy sv. Vendelína a o špecifickej práci reštaurátora ako takej sme sa porozprávali s reštaurátorom, pánom Ivanom Pilným.

Ste odborníkom vo veľmi špecifickej oblasti. Prezraďte našim čitateľom, ktorí sa s touto oblasťou dosiaľ bližšie nestretli, kto je vlastne reštaurátor a čo zahŕňa jeho práca.

Reštaurátor je špecialista vykonávajúci odbornú činnosť s cieľom záchrany alebo ochrany predmetov kultúrnej hodnoty, predovšetkým umeleckých diel a historických pamiatok. Tieto sú zväčša výtvarnými dielami maliarskeho, sochárskeho alebo úžitkového umenia. Reštaurovanie začína podrobnou diagnostikou diela, ktorá sa vykonáva pomocou metód reštaurátorského výskumu. Ten je sám osebe širokou oblasťou, ktorú nie je jednoduché zhrnúť do pár viet. Výber a použitie výskumných metód sa líši v závislosti od druhu, povahy a materiálu pamiatky. Každý materiál (napr. kameň, drevo či nástenná maľba) má totiž svoje špecifiká. Výskum je často interdisciplinárnej povahy a reštaurátor musí spolupracovať s odborníkmi z iných vedných oblastí – s historikmi umenia, chemikmi, technológmi, pamiatkarmi. Samotní reštaurátori sa špecializujú podľa druhu výtvarného diela (maliarske, sochárske, úžitkové umenie) a podľa použitého materiálu.

Reštaurovanie pamiatky teda nie je vôbec jednoduchá záležitosť. Skutočnosť, že zahŕňa reštaurátorský výskum, len potvrdzuje odbornosť a vedeckú povahu reštaurovania. Aké ciele a metódy charakterizujú reštaurátorský výskum?

Metódy reštaurátorského výskumu možno deliť na nedeštruktívne a deštruktívne. Prvé nezasahujú do hmotnej podstaty diela, skúmajú dielo a jeho vrstvy pomocou denného svetla či rôznych spektier a žiarení (UV, IR, RTG). Pri druhých dochádza k istej miere zásahu do diela, ktorá musí byť opodstatnená (napr. odber vzorky hoci mikroskopických rozmerov). Patrí sem aj sondážny výskum, pri ktorom sa zhotovujú sondy (malé odkryvy) naprieč vrstvami diela. Cieľom reštaurátorského výskumu je definovanie technického stavu, príčin a rozsahu poškodenia, analýza použitých materiálov, spoznanie technologickej výstavby, zistenie prítomnosti pôvodných vrstiev alebo možnosť rekonštrukcie pôvodného vzhľadu diela. Až na základe výskumu možno stanoviť ďalšie postupy a technológie, ktoré budú pri reštaurovaní použité. Celý proces má teda dva aspekty. Prvý je zameraný na metodiku a ciele reštaurovania (kam sa bude reštaurovanie uberať a akú podobu má mať výsledok). Druhý je technologický (postupnosť krokov a aké technológie budú použité). Do procesu vstupuje veľa premenných. Je rozdiel, či ide o pamiatku v múzeu, alebo v tzv. živom priestore (v kostole, verejnom priestranstve). Dôležitý je aj etický rozmer. Zahŕňa škálu problematík v prístupe k reštaurovanému dielu, ako je napr. reverzibilita (vratnosť) zásahov alebo rešpekt k historickej pravdivosti (zákaz „vylepšovania" pôvodného zámeru autora). Základným cieľom je zastavenie procesu degradácie a stabilizácia stavu pamiatky (napr. ošetrenie proti škodcom, spevnenie materiálu). Pri niektorých pamiatkach môže byť proces ich záchrany ukončený už tu – vtedy hovoríme o konzervácii diela. Pri reštaurovaní nasledujú ďalšie kroky, napr. odstránenie nevhodných zásahov, čistenie, doplnenie chýbajúcich častí – tu už hovoríme o interpretácii estetickej hodnoty (prinavrátenie pôvodného výtvarného výrazu alebo remeselného charakteru). Reštaurátorský zákrok teda sprostredkúva výpovednú hodnotu diela, jeho výtvarné kvality a pamiatkové hodnoty. Zároveň musí maximálne rešpektovať autenticitu diela.

Vďaka za exkurz do metodológie reštaurátorstva. Ľudia zvyčajne vnímajú až výsledok práce reštaurátora – teda zmyslami vnímateľné estetické kvality diela. Zjednodušene povedané to, či je podľa nich socha pekná, alebo nie. To, čo všetko sa skrýva za zdĺhavým procesom obnovy, však bežnému recipientovi zväčša uniká. Poďme sa teda bližšie pozrieť na proces obnovy levárskej sochy sv. Vendelína.

Na začiatku by som chcel povedať, že som rád, že k reštaurovaniu sochy sv. Vendelína došlo, pretože ju z umelecko-historického a ikonografického hľadiska považujem za zaujímavú, v niečom i jedinečnú v rámci Záhoria. Pred reštaurovaním som zisťoval o soche nejaké informácie. Na základe porovnania s inými sochami sv. Vendelína v rámci regiónu som dospel k zaujímavým záverom. Prvým je, že v rámci daného typu pamiatok (drobná sakrálna pamiatka vo verejnom priestore) ide možno o najstaršie

Detail hlavy, stav počas odstraňovania sekundárnych náterov a tmelov, 2025

Fotografie – Ivan Pilný

vyobrazenie tohto svätca v regióne, alebo minimálne patrí k tým najstarším. Podľa staršej literatúry je socha datovaná do r. 1778, no počas reštaurovania sa na základe dochovaného letopočtu zistilo, že je ešte o štyri roky staršia (1774). Väčšina sôch tohto svätca na Záhorí pochádza až z 19. storočia. K starším pamiatkam z konca 18. storočia patrí zrejme aj socha sv. Vendelína v Malých Leváročh. Tu sa spojitosť týchto dvoch sôch nekončí. Obe stvárnenia zachytávajú svätca v sediacej polohe, čo je v rámci tradície stvárnenia sv. Vendelína ojedinelé. Doposiaľ sa mi nepodarilo objaviť inú sochu v podobnej kompozícii. Jedinečnosť oboch diel a ich vzájomná podobnosť spočíva ešte v detaile, ktorý súvisí s odevom. V 18. storočí bol sv. Vendelín zobrazovaný v dobovom odeve. Typickou súčasťou boli krátke nohavice siahajúce pod kolená ukončené lemom obopínajúcim lýtko. V prípade sôch z Veľkých i Malých Levár sú konce nohavíc stvárnené ako otrhané kusy handier. Akoby sa tým chcela zvýrazniť chudoba svätca v čase, keď podľa legendy pracoval ako pastier dobytka. Príde mi to ako zaujímavý ikonografický detail, ktorý sa mi zatiaľ nepodarilo identifikovať na žiadnom inom zobrazení tohto svätca. V súvislosti s oboma sochami treba zdôrazniť, že napriek podobnostiam v uvedených detailoch nejde o dielo jedného autora. Rozdielnosť sochárskeho rukopisu je zrejmá na prvý pohľad, a to aj napriek tomu, že pôvodný výraz sochy v M. Leváročh je značne poznamenaný neodbornými opravami. Socha vo V. Leváročh je v rámci sochárskeho prevedenia omnoho kvalitnejšia. Domnievam sa preto, že socha vo V. Leváročh poslúžila ako inšpiračný zdroj pre tvorcu sochy v M. Leváročh.

To sú naozaj zaujímavé zistenia, ku ktorým ste v rámci umeleckohistorického výskumu dospeli. Ako prebiehalo samotné reštaurovanie sochy?

Bolo pomerne náročné, keďže technický stav sochy bol výrazne narušený a dal sa označiť za havarijný. Príčinou tohto stavu boli v prevažnej miere neodborné opravy a použitie technologicky nevhodných materiálov. Na povrchu bolo viacero novodobých olejových alebo syntetických náterov, ktoré prehĺbili deštrukciu kamennej hmoty, už aj tak oslabenej prirodzeným zvetrávaním. Nátery museli byť odstránené, čo bol zdĺhavý proces. Žiaľ, z pôvodnej povrchovej úpravy sa nedochovalo takmer nič. Až po odstránení nepôvodných náterov sa odhalil skutočný rozsah iného sekundárneho zásahu. V pomerne nedávnej minulosti socha totiž utrpela vplyvom vandalizmu, keď došlo k jej rozbitiu a odlomeniu viacerých častí, vrátane hlavy a pravej ruky. Tieto boli následne zlepené cementom a čiastočne aj nejakým druhom lepidla a pospájané kovovou armatúrou – železnými kolíkmi a medeným drôtom. Opäť išlo o neodborný zásah a nevhodné materiály. Navyše, nenávratne poškodené detaily modelácie doplnili pri oprave cementovým tmelom. Pri lepení aj tmelení došlo k rôznym posunom a deformitám. V tomto prípade však nechcem byť veľmi kritický, pretože autor tejto opravy, hoci laickej, možno aj týmto spôsobom zabránil úplnej strate odlomených kusov.

Isto, neodborné zásahy narobia viac škody ako úžitku. Na druhej strane, niekto preukázal maximum dobrej vôle, aby soche pomohol. Každopádne, reštaurátor má potom s obnovou sochy o to náročnejšiu prácu.

V rámci reštaurovania bolo potrebné zlepené kusy rozobrať na jednotlivé fragmenty a opätovne zlepiť v správnej pozícii. Originál sochy sa vzhľadom na stav zachovania následne reštauroval v tzv. muzeálnom názore, ktorý je určený na prezentáciu v interiéri. V takom prípade sa rešpektuje torzovitý autentický stav dochovania diela. Tmelenie sa preto realizovalo len v miere nevyhnutnej na optické scelenie, prípadne z dôvodu stabilizácie oslabených detailov. Pre osadenie sochy na pôvodné miesto sa z originálu zhotovila rekonštrukčná kópia z umelého kameňa. Torzo originálu sa najskôr tvarovo rekonštruovalo pomocou modelárskej hliny do predpokladaného pôvodného vzhľadu. Toto bola jedna z najzaujímavejších fáz práce, keď sa socha opätovne začala sceľovať a ukazovať svoje sochárske kvality. Chýbajúce detaily sa rekonštruovali na základe analógií, čiže iných príbuzných dobových diel. Z domodelovanej sochy sa vyhotovila forma, ktorá slúžila na vytvorenie výdusku z umelého kameňa. Na záver sa riešila povrchová úprava kópie. Sondážnym výskumom originálu sa, žiaľ, nepodarilo rekonštruovať pôvodnú farebnosť polychrómie. Na kópiu bola preto použitá polychrómna úprava vychádzajúca z farebnosti analogických dobových zobrazení svätca. Farebná úprava je ako taká čisto hypotetická, jej hlavným účelom je skôr doložiť bežnú dobovú prax barokového sochárstva, ktorá sa využívala pri exteriérových sochách. Vzhľad farebnej úpravy bol pre autentickejší výraz sochy mierne patinovaný. Celý proces reštaurovania originálu spolu s vyhotovením kópie aj s rôznymi technologickými prestávkami trval približne šesť mesiacov.

Myslím, že použitie hypotetickej farebnej úpravy vôbec neprekáža. Naopak, sv. Vendelín aj vďaka nej „prekukol". Jednorazovou obnovou sa však starostlivosť o pamiatku v exteriéri nekončí. Ako sa o zreštaurovaný artefakt starať ďalej?

Toto je veľmi dobrá otázka a ani zďaleka nie je pre mnohých samozrejmá. Niekedy majú ľudia predstavu, že po reštaurovaní je takpovediac „vybavené" na desaťročia. Sochy v exteriéri si však vyžadujú cyklickú údržbu, aby sa predĺžila nielen ich životnosť, ale aj životnosť vykonaného odborného zásahu. V závislosti od bezprostredného okolia diela by sa odborná údržba mala vykonať v intervaloch troch až piatich rokov. Veľa závisí aj od bezprostredného okolia pamiatky ako zdroja možného znečistenia. Napríklad blízkosť rušnej cesty a prašného prostredia alebo blízkosť vyrastených stromov môže byť zdrojom rýchleho opakovaného znečistenia depozitom a mikroflórou (machy, riasy, lišajníky). Pôsobenie týchto faktorov neznižuje len estetickú hodnotu pamiatky, ale v prípade dlhodobého zanedbania je počiatočnou príčinou ďalších povrchových i hĺbkových poškodení kamenného materiálu.

Čistenie sochy na Pomníku padlých vo Veľkých Leváročh, 2021

Čo všetko je potrebné urobiť v rámci cyklickej údržby?

Pamiatku je potrebné očistiť od nečistôt a mikroflóry a následne ošetriť biocídnym prípravkom, ktorý dôsledne zlikviduje spóry v póroch kameňa. Prípadne na povrchu obnoviť hydrofóbny náter, ak bol na pamiatku aplikovaný pri poslednom reštaurovaní. V určitých intervaloch je dobré vykonať aj revíziu tmelov či retuší. Samozrejme, dané úkony by mala vykonávať odborne spôsobilá osoba. Dôležitá je aj prevencia. V poslednom období sa i v odbornej debate často skloňuje pojem preventívne reštaurovanie/konzervovanie. Ide o predchádzanie možnému poškodeniu, pričom nedochádza k priamemu zásahu do pamiatky. V prípade kamenných exteriérových sôch to môže byť napr. odstraňovanie náletovej zelene alebo orezanie stromov, ktorých konáre sa dotýkajú sochy alebo ju trvalo tienia. Patrí sem aj odstraňovanie suchých konárov, ktoré by pri páde mohli pamiatku poškodiť. V zimných mesiacoch je niekedy vhodné sochu prekryť drevenným debnením alebo zabezpečiť správny odtok dažďovej vody. Je toho viac, a treba postupovať individuálne, v závislosti od pamiatky a prostredia, v ktorom sa nachádza.

Vieme, že obnova sochy sv. Vendelína nie je Vašou jedinou reštaurátorskou prácou vo Veľkých Leváročh. Na čom ste v našej obci ešte pracovali?

Mojou prvou prácou v Leváročh bolo reštaurovanie Pomníka padlých v I. a II. svetovej vojne. Nasledovala umelecko-remeselná obnova barokového praniera, ktorú som realizoval v spolupráci s kolegom Mgr. art. Martinom Šmigrovským. V minulom roku som pracoval na soche sv. Vendelína, avšak jej kópiu som osadil až začiatkom tohto leta, pretože bolo potrebné urobiť aj opravu murovaného piliera, na ktorom je umiestnená. V júli tohto roka som na starom cintoríne začal s reštaurovaním kamenného centrálneho kríža, ktorý pochádza z konca 18. storočia.

Profesionálne reštaurovanie spája umenie, vedu a históriu. Vyžaduje si nielen umelecký talent, ale aj špeciálne zručnosti či znalosti z chémie a fyziky. Ako ste sa k tejto špecifickej profesii dostali a čo Vás motivovalo zasvätiť jej život?

Cesty k tejto profesii sú individuálne a nedajú

Stav po očistení od nevhodných sekundárnych náterov a tmelov, 2025

Rekonštrukčná kópia sochy sv. Vendelína zhotovená z umelého kameňa, finálny stav, 2025

sa paušalizovať. Moje smerovanie ovplyvnilo jedno rozhodnutie, ktoré som urobil ako štrnásťročný chlapec pri výbere strednej školy. Chodil som vtedy na ZUŠ vo V. Leváročh, kde ma učila pani učiteľka Marta Balážová. Keď prišiel čas vybrať si strednú školu, navrhla mi, či by som nechcel skúsiť talentovky na Školu umeleckého priemyslu Jozefa Vydru v Bratislave. Zrejme na základe toho, ako mňa a moju prácu poznala mi navrhla, skúsiť prijímačky na odbor reštaurovanie a konzervovanie drevorezieb. Aj vďaka tomu, ako nás spolu s ostatnými spolužiakmi pripravila, som na prijímačkách uspel. V tom čase som mal len nejasnú predstavu o tom, čo všetko reštaurovanie zahŕňa, no ukázalo sa, že pani Balážová ma dobre odhadla. Štúdium odboru ma bavilo a neskôr som v ňom pokračoval aj na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Okrem vzťahu k výtvarnému umeniu som vždy prejavoval záujem aj o históriu, ktorý sa počas štúdia na strednej škole preklopil do dejín umenia. Sú reštaurátori, ktorí inklinujú viac ku štúdiu historických technológií; iných to viac tiahne napríklad ku chemicko-technologickému výskumu. Mňa v rámci reštaurovania baví umenovedný rozmer. Vychádza to aj z mojej druhej špecializácie, keďže som vyštudoval aj kunsthistóriu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Stretnutie s pedagógom, ktorý svojich študentov dobre pozná a dokáže ich odborne nasmerovať, je v živote človeka vždy požehnaním. Rovnako aj to, ak profesia človeka napĺňa a baví, ako je to vo Vašom prípade.

Práca reštaurátorov si vyžaduje mesiace odborného úsilia. Oblasť kultúry však neustále bojuje s nedostatkom financií a spoločnosť nie vždy vníma skutočný význam umeleckých profesií. Odkiaľ teda získať zdroje na obnovu pamiatok, ako je barokový pranier či socha sv. Vendelína?

Na úvod by som rád objasnil jednu vec. Pamiatky na Slovensku (mimo pamiatok UNESCO, to je kategória sama osebe) delíme do dvoch kategórií. Prvou kategóriou sú tie, ktoré sú evidované v Ústrednom zozname národných kultúrnych pamiatok a spravuje ich Pamiatkový úrad. Majú špeciálny režim – akýkoľvek zásah na nich schvaľuje príslušný krajský pamiatkový úrad, ktorý k nim vydáva záväzné stanoviská. Reštaurovať ich môžu len certifikovaní členovia Komory reštaurátorov. Pre tieto pamiatky poskytuje Ministerstvo kultúry granty v rámci dotačného programu Obnovme si svoj dom. Aby bola žiadosť úspešná, musí splniť rôzne formálne náležitosti a prejsť cez odbornú hodnotiacu komisiu. No dopyt vysoko prevyšuje ponuku a nie všetky žiadosti bývajú podporené. Preto vlastník alebo správca pamiatky musí hľadať ďalšie cesty financovania. To závisí od jeho možností a šikovnosti. Druhú kategóriu pamiatok tvoria tie, ktoré sú mimo evidencie spomenutého ústredného zoznamu, čo neznamená, že vždy ide o menej hodnotné diela. Niektoré sa svojou výtvarnou kvalitou, umelecko-remeselným spracovaním či jedinečným stvárnením vyrovnajú tým, ktoré na zozname sú, len jednoducho neboli z rôznych príčin na zoznam zaradené.

Do tejto druhej kategórie diel patrí aj socha sv. Vendelína vo Veľkých Leváročh...

Pri týchto pamiatkach je v zásade na vlastníkovi, ako s nimi naloží. Pri drobných sakrálnych objektoch (sochy svätcov, skulptúry krížov, božie muky, kaplnky) vlastník často nie je známy. O spôsobe obnovy tak rozhoduje čisto objednávateľ prác. Je len na ňom, či na obnovu povolá odborníka, alebo laika v podobe samozvaného „reštaurátora" bez potrebného vzdelania. Tieto pamiatky sa nemôžu uchádzať o spomínané granty Ministerstva kultúry SR. No existujú iné možnosti. Bratislavský samosprávny kraj napríklad dotuje obnovu verejne prístupných pamiatok, z čoho boli financované aj projekty v Leváročh. Pomníky padlým v svetových vojnách zasa spadajú pod Ministerstvo obrany, ktoré na ne vypisuje vlastné výzvy. Keďže granty často pokrývajú len časť nákladov, financovanie sa kombinuje s obecným rozpočtom, cirkevnými zbierkami či príspevkami od sponzorov a lokálnych podnikateľov. Je to rôzne, prípad od prípadu.

Takže, ak pamiatky majú dobrého pána, je im sveta žiť, najmä ak dokáže získať finančné prostriedky na ich odbornú obnovu prostredníctvom grantov. Je skvelé, že samosprávy majú možnosť uchádzať sa o granty aj v tejto oblasti.

Rozsah našich novín je obmedzený, preto už len posledná otázka. Pôsobíte na katedre reštaurovania VŠVU v Bratislave. V čom vidíte hlavný zmysel tohto odboru pre dnešnú spoločnosť?

Zmysel vidím v záchrane niečoho, čo tu pretrvalo celé stáročia a tvorí súčasť našej kultúrnej identity, je naším spoločným dedičstvom. Pamiatky spoluvytvárajú náš životný priestor, sú jeho súčasťou a často tvoria to, čo označujeme latinským pojmom genius loci – doslova duch miesta. Odrážajú miestne dobové spoločenské a kultúrne pomery, tradície, duchovné hodnoty, ale napríklad aj vývoj sídelnej štruktúry. Ich obnovou predlžujeme ich životnosť pre budúce generácie a zároveň tým kultivujeme daný priestor, ktorý je súčasťou našich životov. Pamiatky sú súčasťou nášho prežívania a obsahujú hodnoty, ktoré sú prepojené s našimi osobnými spomienkami a zážitkami. Sú teda súčasťou aj našej osobnej histórie, nášho prežívania sveta a duchovného života. ■

Socha sv. Vendelína je isto neoddeliteľnou súčasťou toho nášho, levárskeho, genius loci. Ďakujeme Vám, že ste ju prinavrátili k životu, a prajeme Vám ešte veľa trpezlivosti a vnútornej radosti pri obnove genius loci ďalších výnimočných miest nielen na Záhorí.

Zhovárala sa Zuzana Pucherová

Na odborné zreštaurovanie sochy a zhotovenie kópie finančne prispel Bratislavský samosprávny kraj v roku 2025 z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy. Obci Veľké Leváre sa za posledné roky podarilo z rôznych dotácií obnoviť Pomník padlým, barokový pranier - stĺp hanby, sochu sv. Vendelína. V roku 2026 sa dočká obnovy vzácny kamenný kríž na starom cintoríne.

Prvý ročník Hasičského dňa priniesol radosť deťom aj dospelým

Dňa 5. septembra 2026 sa konal na Babom jazere prvý ročník Hasičského dňa, ktorý bol venovaný deťom a rodinám hasičských príslušníkov. Cieľom podujatia bolo stráviť príjemný spoločný deň, upevniť vzťahy medzi rodinami a vytvoriť pekné zážitky najmä pre našich najmenších.

Program bol prispôsobený deťom všetkých vekových kategórií. Nechýbal skákací hrad, rôzne súťaže ani kreatívne piknikové stolíky, pri ktorých mohli deti kresliť a vyrábať rozličné výtvory. Veľký úspech malo aj „tetovacie štúdio", kde si deti mohli vybrať dočasné tetovanie na tvár. Pripravená bola tiež tematická fotostena, pri ktorej si rodiny mohli vytvoriť peknú spomienku na tento deň.

Počas celého podujatia bolo zabezpečené bohaté občerstvenie pre deti aj dospelých. O ďalšie sladké potešenie sa postarala rodina Majerských – Záhorácke zákusky, ktorá pre deti sponzorsky pripravila cukrovú vatu, popcorn a ľadovú drť. Občianske združenie Veselé oči nám zasa venovalo čerstvé ovocie.

Rodine Majerských aj OZ Veselé oči patrí naše úprimné a veľké poďakovanie za podporu a pomoc pri vytváraní krásnej atmosféry. Veľmi si vážime, že svojím príspevkom potešili deti a podporili naše podujatie.

Prvý ročník Hasičského dňa sa niesol v znamení dobrej nálady, detského smiechu a spoločných zážitkov. Veríme, že sa z neho stane pekná tradícia, ktorú budeme môcť každoročne opakovať. ■

Dominika Eglová, DHZ Veľké Leváre

Fotografie – Dominika Eglová

Levárania putovali na Kahlenberg

V nedeľu 6. septembra sa farníci z Veľkých Levár spolu s P. Jaroslavom Kinkom, CR a starostom obce Richardom Nimschom, vydali na púť do Rakúska. Prijali pozvanie na slávnostnú svätú omšu na vrchu Kahlenberg pri Viedni, ktorá sa konala pri príležitosti 343. výročia oslobodenia Viedne a 43. výročia návštevy pápeža svätého Jána Pavla II.

Kahlenberg je v súčasnosti významným pútnickým miestom, ktoré spravujú poľskí kňazi Kongregácie Zmŕtvychvstania Pána Ježiša Krista - resurekcionisti. Kostol svätého Jozefa, ktorý sa tu nachádza, slúži ako poľská národná svätyňa vo Viedni.

Vrch Kahlenberg je neodmysliteľne spätý s významnou historickou udalosťou – bitkou pri Viedni, ktorá sa odohrala 11. a 12. septembra 1683. Táto bitka rozhodla o osude celej Európy. Bola jednou z kľúčových bitiek tureckých vojen medzi Habsburgovcami, respektíve kresťanskou Európou a Osmanskou ríšou, a zároveň patrila medzi najvýznamnejšie bitky 17. storočia. Víťazstvo poľsko-rakúsko-nemeckých vojsk, ktorým velili poľský kráľ Ján III. Sobieski a vojvoda Karol Lotrinský, znamenalo zastavenie osmanskej expanzie v strednej Európe a posilnenie politického vplyvu Habsburskej monarchie. Zaujímavým spôsobom je však tiež spätá s históriou našej obce. Kráľ Sobieski svoje vojsko pred bitkou zasvätil Panne Márii. Po víťazstve pri Viedni napokon z vďačnosti k Panne Márii a jej menu, v ktorom malo vojsko vyhrať, nechal pápež Inocent XI. rozšíriť sviatok Mena Panny Márie na celú cirkev. Kostol v našej obci bol vysvätený v septembri roku 1733, teda presne 50 rokov po víťaznej bitke. Zatiaľ nemáme historicky doložené, či bol postavený so zámerom pripomenúť si túto udalosť. Isté však je, že je zasvätený práve Menu Panny Márie, teda sviatku, ktorý je s víťazstvom pri Viedni tak úzko spätý.

Dôležitosť tejto udalosti si v nedeľu na Kahlenbergu pripomenuli veriaci viacerých krajín, vrátane Poľska, Slovenska a Rakúska, príslušníci vojsk, štátni predstavitelia Rakúska, Poľska a ďalších európskych krajín. Slávnostnú svätú omšu celebrovali Dr. Wiesław Lechowicz, poľský vojenský biskup, Dr. Werner Freistetter, rakúsky vojenský biskup, a Dr. Mieczysław Mokrzycki, ľvovský arcibiskup. Jedným z koncelebrantov bol náš P. Jaroslav Kinka, CR. Medzi pozvanými hosťami bol aj starosta našej obce, Ing. Richard Nimsch. Slávnostnú atmosféru dotvárali vystúpenia folklórnych súborov z rôznych krajín. Svojím skvelým vystúpením prispela k slávnosti aj Cimbálofka Leváranek.

Popoludní sa pútnici presunuli do historického centra Viedne – do Dómu svätého Štefana.

Navštívili biskupskú kryptu, kde sa pomodlili a položili veniec ako prejav úcty a vďaky pri hrobke kardinála Žigmunda Kollonitza, rodáka z Veľký Levár, ktorý nechal nádherný chrám v našej obci postaviť.

Vďaka patrí farskému úradu a Obci Veľké Leváre, ktorí sa podieľali na príprave a priebehu tejto krásnej udalosti. ■

Peter Lošonský a Šimon Nimsch

Fotografie – Julian Kowalczyk

Letné kino pod hviezdami

Občianske združenie Zaži komunitu po prvýkrát do našej obce prinieslo filmové večery pod holým nebom. Letné kino pod hviezdami sa uskutočnilo počas dvoch augustových večerov a vytvorilo nezabudnuteľnú atmosféru.

Prvý filmový večer ponúkol film Duchoň, ktorý si diváci prišli vychutnať v spoločnosti rodiny a priateľov. Počas ďalšieho premietania si diváci mohli užiť letnú českú komédiu Želanie k narodeninám – krstiny. Príjemný filmový večer sa niesol v uvoľnenej atmosfére a nechýbal humor, smiech a hviezdna obloha.

Premiérový ročník Letného kina pod hviezdami sa vydaril a každé premietanie si prišlo pozrieť osemdesiat divákov. Veríme, že sa spolu pri dobrom filme pod holým nebom stretneme opäť aj budúce leto.

Tento projekt finančne podporili Obec Veľké Leváre a Bratislavský samosprávny kraj. ■

OZ Zaži komunitu

Fotografie – OZ Zaži komunitu

Levárankovské leto 2026

Leto 2026 prinieslo členom DFS Leváranek a FSK Leváran opäť nové zážitky a skúsenosti. Prázdniny sa pre súbor začali v plnom prúde zájazdom do Kašubska v severnom Poľsku. Folklórny súbor Młoda Kościerzyna z tohto regiónu sa ukázal v našej obci na tohtoročných krojovaných slávnostiach. O niekoľko mesiacov neskôr tak zasa Leváranek vystúpil na ich pôde. Na podujatí Muzyczne Lato 2026 v Kościerzyne sa náš súbor predstavil v sprievode mestom i vystúpením na hlavnom pódiu. Za hudby Cimbálofky Leváranek predviedli tanečníci tance a zvyky zo Záhoria, ale tiež špeciálne číslo tancov z Myjavy. Program levárskych výletníkov však ani zďaleka nekončil vystúpením. Okrem Kościerzyny navštívili folkloristi historický skanzen vo Wdzydziach, na palube lode spoznali miestne jazero, so sprievodkyňou prešli takmer celé historické centrum mesta Gdansk a podaktorí okúsili aj studené vody Baltského mora v Sopote. Zaujímavá bola tiež prehliadka Malborku, najväčšieho gotického hradu na svete. Nechýbala ani spoločná grilovačka s priateľmi z Poľska a napokon svätá omša so sprievodom Cimbálofky. Osobitné poďakovanie od súboru patrí P. Jaroslavovi Kinkovi, CR, ktorý vďaka svojim väzbám na rodný región koordinoval prípravu pobytu s poľskou stranou a podieľal sa na jeho organizácii, ako aj obci Veľké Leváre za podporu.

Fotografie – Svetlana Valachovičová a Alexander Zeman

Na prelome letných mesiacov si mohli mladší členovia Levárankuužiť už tradičné folklórne a muzikantské sústredenie, ktoré sa tento rok konalo v Zlatníckej doline pri Skalici.

August napokon priniesol premiérovú účasť Levárankuna Medzinárodnom folklórnom festivale Hontianska paráda v Hrušove. Mladší i starší tanečníci si spolu s Cimbálofkou získali divákov rovno v dvoch vystúpeniach – na hlavnom a lesnom pódiu. ■ *ŠiN*

Mladí ľudia na mládežníckej výmene „BE IN BE DIGITAL“

Mladí ľudia sa zúčastnili mládežníckej výmeny v španielskom meste Vigo, ktorá bola zameraná na rozvoj digitálnych kompetencií mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Medzi účastníkmi boli aj mladí ľudia z Veľkých Levár.

Digitálne technológie sú dnes prirodzenou súčasťou života mladých ľudí. Napriek tomu však samotný prístup k smartfónu, počítaču či internetu automaticky neznamená, že mladý človek dokáže digitálne nástroje využívať efektívne, bezpečne a zmysluplne. Rozdiely v digitálnych kompetenciách sú stále výrazné, najmä medzi mladými ľuďmi žijúcimi v mestách a na vidieku.

Projekt prepojil mladých ľudí a mládežnícke organizácie zo štyroch krajín a vytvoril priestor na praktické vzdelávanie zamerané na využívanie európskych nástrojov DigComp 2.2, eSkills Match a DigiWheel. Účastníci rozvíjali svoje digitálne kompetencie. Učili sa, ako tieto nástroje efektívne využívať pri plánovaní úloh, tvorbe harmonogramov či riadení času.

Bonusom bolo, že mali možnosť spoločne sledovať finále Majstrovstiev sveta 2026 medzi Argentínou a Španielskom, čo dodalo projektu ešte výnimočnejšiu atmosféru. Nebolo to však len o futbale. Účasť na takomto veľkom športovom podujatí bola pre mladých ľudí zároveň cennou praktickou skúsenosťou. Mohli zblízka sledovať, ako funguje organizácia medzinárodného športového podujatia – od logistiky, orientácie v dave a koordinácie návštevníkov až po bezpečnostné

Foto – Peter Kottlik ml.

opatrenia a atmosféru medzinárodného fandenia. Zaujímavosťou bola aj skutočnosť, že počas zápasu bol zakázaný predaj alkoholu. Mladí ľudia tak mohli pozorovať, ako môžu aj podujatia s tisíckami fanúšikov prebiehať pokojne a bezpečne, bez zbytočných konfliktov, vandalizmu či poškodzovania okolitého prostredia. Aj takáto skúsenosť priniesla mladým nový pohľad na význam pravidiel, zodpovednosti a rešpektu voči ostatným.

Erasmus+ je program, ktorý poskytuje mladým ľuďom nielen príležitosť vzdelávať sa, získavať nové skúsenosti a rozvíjať svoj potenciál, ale pomáha im aj vyjsť zo svojej bubliny a nájsť nové medzinárodné priateľstvá, ktoré nie sú virtuálne, ale sú skutočné. ■

Lucia Ludvigh Cintulová, OZ Protect Work

Za Eduardom Hollým

Odišiel prvý porevolučný starosta obce Veľké Leváre

Dňa 30. júna 2026 zomrel prvý porevolučný starosta obce Veľké Leváre pán Eduard Hollý. Úrad starostu zastával tri volebné obdobia od roku 1990 do roku 2002. Pohreb sa konal v sobotu 4. júla 2026 v rímskokatolíckom kostole a na cintoríne vo Veľkých Levároch.

Príhovor starostu obce smútočnému zhromaždeniu dňa 4. júla 2026

Vážená smútiaca rodina, vážené smútočné zhromaždenie,

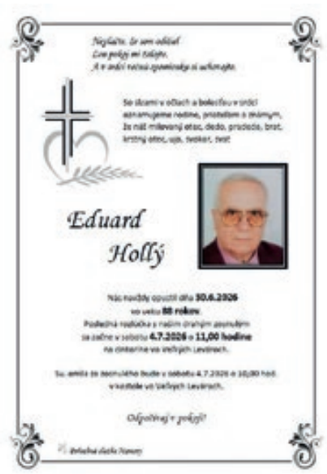
dnes sme sa zišli pri príležitosti, ktorá sa v dejinách obce opakuje len niekoľkokrát v storočí. Prišli sme sa rozlúčiť s človekom, ktorý časť svojho života venoval službe Veľkým Levárom a občanom ako starosta. Náročnosť výkonu tejto funkcie vo všetkých súvislostiach snáď ani bežný občan nevie pochopiť, najlepšie mu rozumejú tí, ktorí takýto mandát niekedy zastávali.

Pán emeritný starosta Eduard Hollý vykonával svoj mandát dvanásť rokov od r. 1990 do roku 2002. Aj keď od ukončenia jeho služby uplynulo takmer štvrťstoročie, aj dnes pri rozvoji obce nadväzujeme na diela a projekty, na ktorých v minulosti pracoval. Netvoríme novú mozaiku, ale do vytvoreného diela pridávame kamienok ku kamienku a dielo rozvíjame ďalej. Pán emeritný starosta, vo Veľkých Levároch ste zanechali jasnú stopu. Či už v hmotných dielach, ktoré ste počas mandátu realizovali, alebo v srdciach ľudí, ktorí Vás poznali ako dobrého a rovného človeka.

Keď sme sa naposledy stretli a rozprávali sa, bolo to niekedy počas covidového obdobia, pýtali ste sa, ako sa mám a na čom pracujeme. Stavali sme práve prvé nájomné obecné byty. Túto aktivitu ste veľmi ocenili a doplnili vetou „Rišo, kto tým ľuďom pomôže, ak nie obec?“ Táto veta vás vystihuje: pomáhať ľuďom k lepším službám či k lepším podmienkam na život.

V živote človeka majú čas rôzne chvíle a emócie. Krásne o nich hovorí kniha Starého zákona Kniha Kazateľ vo svojej tretej kapitole.

Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom. Svoj čas má narodiť sa, svoj čas má zomrieť, svoj čas má vysádzať, svoj čas má sadenice vytrhať. Svoj čas má zabíjať, svoj čas má liečiť. Svoj čas má váľať, svoj čas má stavať. Svoj čas má plakať, svoj čas má smiať sa. Svoj čas má zarmucovať sa, svoj čas má tancovať. Svoj čas má rozhadzovať kamene, svoj čas má zbierať kamene. Svoj čas má objímať sa, svoj čas

má zdržovať sa objatia. Svoj čas má hľadať, svoj čas má niečo stratiť. Svoj čas má niečo si uschovať, svoj čas má niečo odhodiť. Svoj čas má trhať, svoj čas má zašívať. Svoj čas má odmlčať sa, svoj čas má prehovoriť. Svoj čas má milovať, svoj čas má nenávidieť. Svoj čas má vojna, svoj čas má pokoj.

Po radostiach a starostiach pozemského života, po čase tvrdej práce a neskôr čase penzie teraz u Vás nadišiel čas večného odpočinku. U nás ostatných čas trúchlenia a vďačnosti za Váš život.

Ďakujem Vám v mene celej obce za Vašu dlhoročnú náročnú službu. Odpočívajte v pokoji, pán Eduard Hollý. ■

S úctou Richard Nimsch

Čo nás čaká v novom školskom roku

Aj v tomto školskom roku máme pred sebou veľa plánov. Okrem školských podujatí, súťaží a rôznych vzdelávacích aktivít ako sú exkurzie, besedy a workshopy, chceme realizovať aj akcie, ktoré sa už v našej škole stali tradíciou a na ktoré vás už teraz srdečne pozývame:

- v októbri Imatrikulácia prvákov,
- v decembri Vianoce v škole,
- vo februári Deň otvorených dverí,
- v máji Literárne soirée.

Veríme, že si nájdete čas a prídete s nami prežiť príjemné chvíle! ■

Vzdelávanie učiteľov v programe Erasmus+

V uplynulom školskom roku sa časť našich učiteľov zapojila do programu Erasmus+. Spolu s kolegami z Talianska, Bulharska a ďalších krajín Európy sa v decembri 2025 a v júni 2026 v oblasti neformálneho vzdelávania spoločne učili, ako prepájať aktivity mimo školy so vzdelávaním, ako budovať a podporovať dobrovoľníctvo, ako prepájať život v škole so životom v obci. Skúsenosti, ktoré získali, potom posúvali nám, svojim kolegom v škole – v júli a v auguste, keď školáci prázdninovali, sme si my v škole odovzdávali vedomosti, skúšali nové metódy, vymieňali si nápady. Vzdelávanie bude pokračovať i v tomto školskom roku, preto sa už teraz tešíme na nové námety, ktoré môžeme s deťmi realizovať. ■

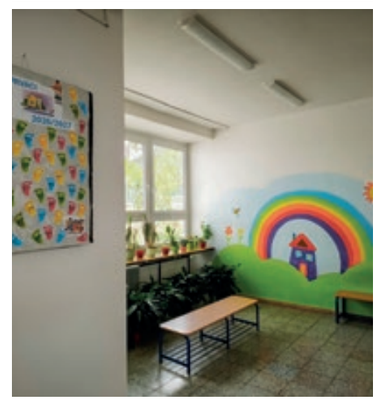

Fotografie – Archív ZŠsMŠ

Začali sme školský rok 2026/2027

Leto je za nami a pred nami je nový školský rok. Aj v tomto školskom roku nás čaká veľa nového. Privítali sme medzi sebou viac ako 30 nových škôlkarov a takmer 40 prvákov. V piatackych triedach vznikajú nové kamarátstva medzi spolužiakmi z Veľkých i Malých Levár.

V našom škôlkarskom pedagogickom tíme pribudli dve pani asistentky.

Novoty nás čakajú i vo vzdelávaní – naši prváčikovia sa začínajú vzdelávať podľa nového školského vzdelávacieho programu. Zmeny vo vzdelávaní sa však už dejú vo všetkých ročníkoch, v ktorých okrem získavania nových vedomostí a zručností pre praktický život budujeme s deťmi základy zodpovednej a rešpektujúcej školskej komunity.

Vďaka nášmu zriaďovateľovi a Združeniu rodičov môžeme začať školský rok opäť v krajších a modernejších priestoroch - obnovili sme ďalšie triedy, relaxačné a spoločné priestory. Všetkým deťom, pedagógom, zamestnancom školy aj rodičom prajeme úspešný školský rok, veľa radosti z učenia a množstvo nezabudnuteľných chvíľ strávených v našej školskej komunite. ■

Vladimíra Perničková, riaditeľka školy
Foto Archív ZŠ s MŠ Veľké Leváre

Hodový futbalový víkend vo Veľkých Leváročh

Ako každý rok, aj tentoraz sme sa snažili počas hodových osláv v našej dedine zorganizovať čo najviac futbalových zápasov.

V sobotu sa uskutočnil turnaj žiakov v kategórii U9, na ktorom sa zúčastnili chlapci z klubov FK Sološnica, OFK Vysoká pri Morave a OŠK Plavecký Štvrtok. Naši zverenci vyhrali v dvoch z troch kompletných zápasov. V poobedňajších hodinách si starí páni z Veľkých Levár, ako každoročne, pozvali na hodový zápas spriatelený futbalový klub. Tento rok, ako už mnohokrát predtým, to boli páni z Devínskej Novej Vsi. Srdečne sme sa privítali, odohrali pomerne behavý zápas a na záver sme našich súperov pohostili kvalitným divinovým gulášom. Keďže hráme pre radosť, výsledok zápasu nie je dôležitý.

V nedeľu program pokračoval turnajom kategórie U8, na ktorom sa predstavili tímy FC Žolík Malacky, FK Kuchyňa a FC Rohožník. Tu naše deti nenašli premožiteľa a pozbierali všetky body.

Následne o 13:00 hod. prišiel na rad výkop predzápasu A-mužstva v kategórii U17, v ktorom sa naši dorastenci stretli so svojimi rovesníkmi z FC Rohožník. Keďže táto sezóna je po dlhých rokoch bez dorasteneckého tímu prvá, naši pätnásť a šestnásťroční futbalisti zatiaľ len naberajú potrebné skúsenosti. Hoci napokon prehrali, bojovali až do samotného konca.

Naše A-mužstvo potom nastúpilo na veľmi dôležitý zápas proti súperovi z MŠK Kráľová pri Senci. Keďže išlo o hodový zápas, našou povinnosťou bolo zvíťaziť. Tento cieľ sme splnili a súpera sme porazili 3:2.

Týmto by sme sa chceli poďakovať našim verným fanúšikom za skvelú atmosféru a zároveň vás poprosiť o podporu klubu v podobe ešte hojnejšej účasti na nasledujúcich, nielen hodových zápasoch. ■

Mário Balgavý,
predseda klubu TJ Veľké Leváre

Porada pred zápasom U8

Momentka zo zápasu, strelenie prvého gólu

Starí páni

Fotografie – Archív TJ Veľké Leváre

Levárske noviny | Vydáva 4-krát ročne Obecný úrad Veľké Leváre | IČO: 00310115 | Registrácia MK SR: EV 5763/19 | ISSN: 2644-4720 | Redakčná rada: Mgr. Pavol Vrablec, PhD. (PaV), Mgr. Zuzana Pucherová, PhD. (ZuP), Mgr. Veronika Bullová (VeB), Dominika Kalivodová (DoK), Šimon Nimsch (ŠiN) Adresa redakcie: Obecný úrad, Štefánikova 747, 908 73 Veľké Leváre, levarske.noviny@gmail.com | www.levare.sk | Redakcia si vyhradzuje právo na výber príspevkov a fotografií, právo krátiť a redakčne upravovať príspevky a právo príspevok neuverejniť. | Grafika: Ing. Peter Lukáč | Tlač: Tlačiareň Luna, s. r. o., Moravský Svätý Ján | Noviny sa distribuujú zdarma do domácností v obci Veľké Leváre.